

ковъ билъ синъ на даскалъ Ботю, прѣдъ таланта на когото одескиятъ богаташинъ хранилъ голѣма почить. Най-сетиѣ интересецътъ си е интересъ. Тошковичъ рѣшилъ да дигне покровителството си отъ единъ „чапкжнинъ“, отъ когото щѣло да стане човѣкъ, когато той, Тошковичъ, си види тилж. — „Отъ тебъ нѣма да излѣзе нищо — се нахвѣрлилъ Тошковичъ върху нашия гимназистъ, когато тоя по една необходимостъ посѣтилъ кантората на своя „благодѣтель“: каква е тая чорлавость отъ тебе, какви сѫ тие скандали въ училището, съ какви хора си се събираль! Чапкжнинъ!“ — завѣршилъ чувствителния богаташъ, и блѣсналъ вратата на кантората си. Слѣдъ три дни, въ началото на м. юни 1866. година — била затворена за Христофора Петкова и капията на Одеската гимназия.

Понѣкога единъ мигъ рѣшава сѫбдата на личността.

Широкиятъ друмъ на общественото поприще се открилъ прѣдъ осемнадесетгодишния младежъ. Той това и чакалъ.

Вторъ пътъ неговия кракъ не стѫпилъ нито въ гимназията, нито въ кантората на Тошковича. Въ първата по ненавистъ къмъ единъ режимъ, който не познавалъ мѣрки на притѣснението, въ кантората на одеския чокоинъ — отъ умраза къмъ „олицетворения капиталъ“, както и къмъ единъ малодушенъ доносчикъ, който инсинуиралъ синътъ прѣдъ бащата. За да свали отъ себе си всичката отговорностъ, Тошковичъ „насолилъ“ хубавъ „чапкжнинъ“ прѣдъ даскалъ Ботю, съобщилъ му въ какво го провинила училищната властъ, казалъ още на калоферскиятъ професоръ, че синътъ му е „изгубена работа“, и че ако желае доброто на дѣтето си, той е длѣженъ да го повика назадъ, да му тегли сто ока бой, и да го даде на занаятъ. „Само ендезето може би ще укроти тоя своенравецъ, думалъ Тошковичъ: това не прилича на човѣкъ!“